

ШУМАДИЈА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V.

Овај листъ излази на табаку Вторникомъ и Петкомъ. Цѣна му е за три мѣсеца 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5, крајц. за трипутъ.

№ 7.

Христосъ се роди!

Са тимъ словомъ утѣшена
Крѣпке вѣре и наданя,
Срби с' данасъ поздравляю
Православни, у свакомъ краю.

Са тимъ словомъ утѣшена
Крѣпке вѣре и наданя
И Ты Майко православна (Србию)
Буди данасъ поздрављена!

Богъ ал' човекъ роди с' данасъ
Да на земљи умре за насъ!
Да намъ буде избавитель
У бѣдама заштититель.

Само Небо и Анѣли
Пастиромъ су возгласили;
Цела земља заиграла
Звѣзда царе предводила.

А све у знакъ роѣнога
Посланика небеснога:
Избавитель томъ ко страда,
А ко брани, томъ награда.

Са тимъ словомъ утѣшена,
Крѣпке вѣре и наданя,
Кога людске бѣде сплету
Охрабри се на томъ свѣту.

Твой одговоръ съ вѣромъ сроди:
„Ваистину с' Христосъ роди!
Прахъ су само людске моћи
Праведномъ ће Богъ помоћи!“

М. С. Србкня.

Плавша изъ Намыра.

(продужено)

13.

Ово е дабогме было само спаванѣ, али у невреме. Но шта е друго могао чинити, кадъ га е який дремежъ

напао. Кадъ се пробудио, или е само држао да се пробудио, было е сунце већ одскочило. Пошто е очи протрлао, види, да у прекрасномъ кревету лежи, кои е осѣнѣнъ завѣсама одъ зелене свиле. Онъ одтури завѣсе и спази да се у [красной спаваћой соби налази; столице и астали были су одъ найфиниѣгъ дрвета съ позлатомъ; зидови съ лѣпимъ изображеніама украшени, кои су понаи више представляла моћ љубави. На ѣдномъ асталчићу стояли су позлаћени сосуди са разцвѣтанимъ ружама.

Сады е добромъ Плавши врло тешко было, да се прошлога опомене. Онъ се као крозь санъ сећао, како е поредъ ватре у ловачкой кући сѣдио, како е дошао до развалина, како е Абубекеръ спрямъ фенѣра читао. Подигао се мало изъ кревета и тражио е очима Калдейца.

На нѣгово шушканѣ отворе се врата одъ друге собе; собный служитель у извезеной альпини са златомъ дође унутра, и мане главомъ на друге. Два друга служителя уђу полако унутра а за нѣима еданъ постаръ господињъ, кои одма Плавшу ћутећи узме за руку и пружи у сребрной кашики некій лѣкъ.

„То ніе нужно!“ рекне Плавша: „я самъ истина мало збунѣнъ, али иначе сасвимъ здравъ.“

Лѣкаръ тресећи главомъ рекне: „Я молимъ Ваше Сіятелство, узмите само нѣколико капльица! оне ће Вашемъ Сіятелству врло добро чинити.“

Плавша гледао е лѣкара съ разрогаченимъ очима, и молио е, да га съ лѣковима поштеди. После упыта за Абубекера.

Присутствующи упрешапшено гледали су еданъ на другога, и изъ лица нѣовы могло се примѣтити, да су га за сумашедшегъ држали. Найпослѣ запыта лѣкаръ, „Кога Ваше Сіятелство разуме подъ именовъ Абубекера?“

„Та то е онай Калдеецъ, што е юче на вече самномъ заедно овамо дошао.“

„Ваше се Сіятелство одъ више времена овде налази, и доплисте заедно съ госпономъ херцогиньомъ Вашомъ супругомъ.“

„Я? супруга? херцогиня? одъ дужегъ времена? я молимъ, поштедите ме съ томъ вашомъ шаломъ и съ тимъ лудимъ титулама, и дозволите ми да устанемъ. Гдѣ су мое хальине?“

Служителѣи и лѣкаръ гледали су еданъ другогъ сасвимъ забунѣно. Найпослѣ поклонѣ се и понизно га умоле, да бы дотле само на миру остао, докъ недобью одъ нѣгове супруге даю заповѣсть. Еданъ одъ служителя, понайвише стары людѣи, оде изъ себе. Плавша држао е ове люде за праве луде, или за шалу, кою е Калдейца произвео. Онъ упыта, да ли е кодъ Валерѣи-Дезанша?“

„Ваше Сїятелство налази се у свомъ ловачкомъ дворцу Шарму, и збогъ тога овдѣ, да бы у овой самоѣи ваше здравлѣ получили!“ одговори му еданъ одъ собны служителя.

Мало затимъ врати се онаѣ служитель натрагъ съ налогомъ, да се нѣговомъ сїятелству альине даду.

„Желили Ваше Сїятелство ютренѣ альине, или униформу, или ловачке альине?“

„Ни едне одъ тѣи, я молимъ за мое альине, да еданпуть той шали край учинимъ.“

Донесу му альине одъ найфинѣе чое, притомъ и едну горню альину одъ плаве чое, на коѣи е съ лѣве стране сребрна звѣзда извезена была.

Садъ изгуби Плавша стрпленѣ. Онъ заште съ виномъ свое собствене альине. Сви се садъ поплаше; и само е лѣкаръ тако смѣлъ быо, да га е понизно замолю, да не бы тако немилостивъ быо, ерѣ гнѣвъ може му болестъ наново повратити. Кажѣ му да друге альине осимъ овы нѣе никадѣ имао. Плавша преда се найпослѣ судби, ерѣ се надао, да ће Калдейца, чимъ се обуче, морати наѣи. Служителѣи су му марљиво были при облаченю услужни; за умиванѣ донесу му сребрнѣи легень съ мирисавомъ водомъ, а послѣ доручакъ, све у найфинѣемъ кинескомъ порцулану.

Онъ е ео и піо. Све му е ово было странно и чудновато. Овакове скупоцене сосуде у свомъ животу видю нѣе. Стане на прозорѣ и види да е онъ у едномъ старомъ на висини лежеѣемъ дворцу, изъ коегъ се гледа у пространу шуму, крозь кою су стазе меѣу дрвеѣемъ испрекрштане.

„Колико има одавде до Намыра?“ Али то ни еданъ одъ нѣи нѣе знао казати. Онъ иѣ наново упыта за Абу-бекера, опише Калдейца како е наиболѣ знао, кажѣ имъ, да триста и дванаестъ година има, и све, што е о нѣму знао. Служителѣи слегали су раменомъ, да бы само нѣюво незнанѣ извинили. Лѣкаръ га е увѣравао, да тогъ човека овдѣ іошѣ нико одъ нѣи видю нѣе; и збогъ напоменути триста и дванаестъ година узме га опетъ за руку, и опипа му пульсъ, да се увѣри да нѣе у грозници.

„Моя господо“, реке Плавша срдито, „или самъ я лудъ, или сте вы луди; ерѣ да самъ буданъ и да несаямъ то видимъ добро. Кажите ми, кодъ кога самъ я управо?“

„Ваше е Сїятелство заедно са своѣомъ супругомъ госпоѣомъ херцогинѣомъ у собственомъ свомъ дворцу Шарму“ одговори лѣкаръ.

„Каква супруга? Я васъ молимъ немойте ме далѣ држати за сумашедшегъ. Я нисамъ никадѣ быо оженѣнъ Па гдѣ бы была та моя тако названа супруга?“

„Я ѣу Нѣномъ Сїятелству одма важну желю извѣстити!“ реке еданъ одъ служителя и уклони се.

„Ово е права лудорѣи!“ повиче Плавша и гледао е ма како да изъ спаваѣе себе изиѣе. Но кадъ примѣти да е у папучама, заште чизме.

У томъ отвори еданъ одъ служителя врата и яви: „Нѣно Сїятелство Херцогинѣ!“

14.

У лакимъ ютренѣимъ альинама, но прекраснимъ и скупоценимъ обучена, уѣе една млада госпоѣа унутра, и на нѣзинѣ мигъ лѣкаръ и сви служителѣи са страхопочитанѣемъ уклоне се. „Я желимъ за еданъ тренутакъ съ моимъ супругомъ сама быти!“ реке она: „наѣите се предѣ вратима.“

Плавша, кадъ е ову младу нѣму непознату лѣпотицу видю, да му се прїателски приближака, нѣе знао шта ће реѣи. Онъ се са страхопочитанѣемъ поклони, и као да е хтѣо за опростенѣи молити, но нѣе могао ни словца прословити. Она прїатно смешеѣи се метне руке нѣе на рамена нѣгова, подуже га ѣутеѣи у очи гледала, као да е нѣшто испитати хтѣла, и найпослѣ проговори: „Како се налазите данасъ? Ёлѣте да ѣете добаръ быти, и неѣете више мыслити о трговини са чипкама и волшебству, о Жакелини и закопанимъ новцима, о коима сте непрестано по године говорили. Како бы я задовољна была, кадъ бы се скоримъ съ вама у кралѣвскѣи дворѣ у Паризъ повратила! Башъ самъ іоче добыла писмо одъ херцогинѣ Намырскѣе, у комъ брижљиво пыта о вашемъ здравлю.“

„Херцогинѣ одъ Намыра?“ реке Плавша нѣюи, коя се съ лѣпимъ нѣнимъ стасомъ на нѣга нѣжно наслонила, и кога е нѣнѣ одвеѣи прїятанѣ погледѣ, нѣнѣ гласъ и румень у образу сасвимъ тронуо и за чудо побудю: „Милостива госпоѣо, я незнамъ гдѣ самъ; готово бы на гатке о вилама вѣровао. Я васъ молимъ, изчупайте ме изъ ове забуне. Я ѣу вамъ цѣлу мою исторѣю до данасъ изприповѣдати; па после судите сами о нѣюи.“ Онъ іюи садъ све исприповѣда.

„О боже!“ повиче херцогинѣ: „та то сте вы веѣи сто пута приповѣдали. Збогъ тога смо башъ по савѣту кралѣвско-дворскогъ лѣкара и оставили Паризъ, да бы сваку ларму избѣгли, коя бы вашу душевну болестъ потрести могла. Я васъ молимъ, останите баръ у миру; окапите се ваши сновиѣеня, и немойте на нѣи више мыслити; будите онаѣ, кои сте и пре были; немойте ме више съ вашимъ чудноватимъ уображенѣемъ печалити. Оѣете ли ми то учинити?“

„Све ѣу учинити, што годъ заповѣдите, милостива госпоѣо. Али я самъ или зацѣло полудю, или морамъ на волшебство држати, или е самъ волшебникъ васъ и све ваше домаѣе обѣню; ерѣ я васъ увѣравамъ, да нисамъ херцогъ: я самъ трговацъ Плавша изъ Намыра; я самъ“ —

„Опетъ починѣте стару вашу пѣсму!“ повиче херцогинѣ, срдито: „А нисте ли ми се обеѣали, да ѣете паметанъ быти! Све дакле узалудъ. Вы ме дакле и садъ іошѣ непознаете?“

Плавша тресао е главомъ, но опетъ савъ стасъ, шта више и самъ гласъ херцогинѣ чиню му се некако познать. „Мени се чини, као да самъ веѣи еданпуть имао честь съ вама у дружтву, или съ вама наблизу быти; али се —“

„Хвала Богу!“ рекне херцогиня: „Кадъ се почела еданпуть ваша память бистрити. То е одъ дужегъ времена садъ првый путь, да одъ васъ оваково што чуемъ. Само стрпљна треба имати! Вы ћете се скоримъ свега опоменути. Чувайте се и усиљайте се, да сва ваша ображена изгладите; немойте баръ служительима дати да примѣте вашу болестъ. Вы сте херцогъ Мелфи, мой мужъ, и могли бы срећанъ быти, само кадъ . . .“

„Я херцогъ Мелфи, я — милостива госпођо — вашъ мужъ — одъ истине, бадава, я морамъ лудъ быти, ако ово вѣрумъ.“

„Любезный мой, вы сте лудъ зато, што невѣруете; што обѣте увекъ крозь прозоръ да скачете и као бесомучанъ по шуми да лутате. Збогъ тога самъ морала све порозоре решеткомъ преградити, капіе одъ дворца забравити и на њима стражу поставити; збогъ тога се нисамъ дала за њѣколико дана видити; збогъ тога морамъ и дан данасъ люде предъ вратима држати. Вы сте ме еданпуть већ хтѣли убити, тако ме слабо любите!“

„Шта?“ повиче Плавша „јасамъ хтѣо крозь прозоръ да скочимъ — я васъ да убіемъ? — Мой се мозакъ завртіо. Но кажите ми за име божіе, како е могло то мени на память доћи?“

„Вы ме дакле нећете више страшити?“

„Зацѣло нећу, милостива госпођо.“

„Нећете никадъ више говорити о вашимъ фантазіямо, баръ у толико, да васъ небы служителья ваши изсмејавали, него да будете херцогъ, мой мужъ, укратко све оно, што и есте?“

„Милостива госпођо!“ рекне Плавша, али ніе ни очима ни ушима вѣровао: „Я истина у самомъ дѣлу незнамъ шта самъ. Калдейца нека врагъ носи; али я самъ све оно, што годъ вы обѣте.“

Тада га херцогиня загрли и уста се њна полюбцима наслађавала. Онъ е савъ горео, као да е у грозници быо; но надокнади іой онъ све полюбце, и оде съ њомъ подъ руку у другу собу.

15.

Свака е соба другу превосходила украшаемъ и удобности. Колико е годъ пута онъ потврђавао, да оваково што у свомъ животу ніе видіо, запушавала му е херцогиня њѣжномъ своіомъ рукомъ уста, смѣшљиво — претећи му. „Шта сте ми обећали?“ рекне она само, а онъ се одма покори.

„Я непонямъ цѣлу ову комедию, кою самномъ изиграваю.“ мысліо е онъ у себи, чимъ, е остао самъ у соби на меканомъ дивану сѣдећи: „И незнамъ збогъ какве цѣли ову комедию проводе; незнамъ, да ли самъ полудіо, или ме е онай волшебникъ, проклетый Калдейцъ, обчиніо? Међутимъ чекаћу край овогъ позоря. До вѣка вальда неможе ово трајати. Или“ — овде мало застане, еръ се опоменуо онога, што му е Калдейцъ у оцаклии оной у шуми приповѣдао, како е њѣкій човекъ, кадъ е новце ископао, четирь неделъ дана обнезнанѣнъ лежао и за ово време наймилие снове на свѣту саяо — „была бы, помисли у себи „найвећа будалаштина, кадъ бы я обнезнанѣнъ на душеку у оной шумской кући лежао, и држао, да самъ херцогъ или на силу бога оћу

да будемъ; а добрый Калдейцъ поредъ мое постелѣ чамі. Све едно; морамъ почекати, докъ ово непротутнѣи.“

Што се херцогства тиче, онъ е ту ролу добро изиграо. Али съ лѣпомъ херцогиньомъ, съ коіомъ е требао као са женомъ да поступа, долазіо е увѣкъ у неприликѣ. Онъ е изъ страхопочитанія едва смѣо у ню погледати. Само њна њѣжность могла га е њшто осмѣлити.

Дворацъ е усамљно лежао окруженъ шумомъ; споля е изгледао старъ и опаднуть, на едной стѣни око коегъ е свуда у наоколо ендекъ повученъ, и на овоме еданъ мостъ. Изнутра было е узки и мрачни ходника, неки су и прекоданъ морали освѣтљни быти. Напротивъ све сале и собе были су царски украшене; примѣчавало се раскошно богатство, изобилно слестолубія у влама. Число послужителя ніе было велико. Три служителя, две служавке, еданъ лѣкаръ и еданъ поготову слѣпъ дворціа, кувари, кочіяши и слуге.

Но њга се найвише тицала херцогиня. Онъ ніе могао одрећи, да е она одвећ любезна, и сажалѣвао е у себи, што е у непонятномъ предузетку остала и држала, да е она њѣгова жена, и што е њну њѣжну искреность недостойномъ поверила. Али као што смо казали, онъ се ніе найпосле ничему противіо, само да е неопечали. Она е была прекомѣрно весела, кадъ се онъ врло озбыльски према служительима показивао, и кадъ е херцога Мелфи-а у свему предтавляо. Она му е своіомъ рукомъ давала свака три сата одређеный лѣкъ, премда се онъ томе противіо доказиваюћи, да е сасвимъ здравъ. Али е онъ опетъ морао оне капльице да попіе, само да не бы свою дражестну супругу увредіо; и прияле су му добро збогъ тога, што му е она своіомъ њѣжномъ рукомъ давала. Старогъ лѣкара и њгову вештину у леченію обасула е похвалама, но нико ніе на лѣкове њѣгове манѣ вѣровао, него нашъ херцогъ Мелфи. Но у средъ непонятни околностей држао е, да и ова будалаштина може поредъ други обстаті; премда му е еднako загонетка была, коимъ е начиномъ у вилино коло дошао.

(продуженъ слѣдуе).

СОВѢТИ ЗЕМЛЬДѢЦУ.

(изъ Ратара).

Ко запушћа свое иманѣ, губи найманѣ трећину прихода, ако ли га пакъ прода, губи половину главнице (капитала). Ко любі дѣцу свою, онай пазі и чува свое наслѣђене землѣ.

Иди на вашаръ само поради нуждне; потребе и безъ тебе има тамо доста скиталица.

Сѣди кодъ свое куће и гледай свой посао, еръ кадъ се удалишь одъ свое куће, ништа нерадишь него трошишь, а послови ти заостаю. Ово ти е горе него кадъ бы ужегао свећу на обадва края куће.

Прва штедня прва е добыть. Ніе човекъ свагда сигуранъ да ће што добыти, али може свагда одржати, што е заштедіо.

Немой ништа оно бацати, што е одъ ползе за люде, животину и за землю. Една шака сламе дае две шаке љубрета, а две шаке љубрета, кадъ се употребе даю прегршть жита.

Учи дѣцу своју, да сваку стварь затвараю и скучаю.

Буди точань у своимъ пословима и брини се за своју летину. Многомъ збогъ ленности и немарности пропадне за еданъ данъ выше него што може за неделю дана зарадити.

Гледай, да твоя деца ако незнаю писати, зарежу на рабошу све што си добыо, заслужио, продао или потрошио.

М Р В И Ц Е.

— Бдань свештеникъ тако е вешто и побудително слово говорио, да су сви, кои су у цркви были, плакали. Бдань само одъ присутствуюћи ніе плакао, него е слушао са ладнимъ срцемъ. „Зашто вы неплачете?“ упуга га

другій, кои е до нѣга стаю: „Я нисамъ изъ ове парохіе!“ одговори му онай равнодушно.

— Бдань мужь, кои е добро познавао женску ђудь, свади се случайно са своіомъ женомъ, и она онда престане и неће никако ништа съ нѣмъ да говори. Кадь се мужу досади то ђутанъ свое жене, а онъ онда отвори нѣнъ сандукъ, гдѣ е она обычно држала сложене кошуль, мараме, платно и проче, па онда предъ нѣомъ почне претурати тамо амо све ствари по сандуку говорећи гласно: „о, гдѣ ли е то?“ Жена е хтела да цркне одъ еда гледећи свое лепо сложене хальине и друге ствари како іой мужь претурата и гужва. Напоследку, кадь већ ніе могла да се уздржи повиче: „Ама когъ ђавола тражишь?“ Мужь одма затвори сандукъ говорећи: „Хвала Богу нашао самъ!“ „А шта си тражіо?“ упита га жена мало блажіе — „тражіо самъ твой езикъ!“ одговори мужь.

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

Гвозденый путь одъ Цариграда до Београда.

„Естерайхише цайтунгъ“ доноси намъ слѣдуюћий допис изъ Београда: Колико е гвозденый путь за какву землю одъ важности, о томе ніе нужно ни говорити; но нарочито е важанъ онай гвозденый путь, кои најзнатнѣя мѣста целогъ свѣта у ближій додирь и саобраштай доводи. Зато е обзнана портината у смотрењу тога пута одъ Цариграда до Београда обратила овде највећій позорь на себе. Свакій е живый увидіо, какве бы велике, шта више засады іошть непроцѣниме користи за Србию одтудъ породиле се, будући бы као извѣстно узети могли, да бы насъ одъ преко пута лежећегъ Земуна две линіе гвозденого пута са срцемъ и средредомъ Европе у додирь довеле, т е: како она линія одъ Темишвара, кою подиже французско друштво, тако и она, кою е предузело друштво, мацарски великаша направити одъ Ђура до Земуна. Кадь бы се дакле поменутый путь одъ Цариграда до Београда направіо, онда бы Београдъ, — кои е и садъ већ доста знатно трговачко мѣсто — тако силно подигао и процветао, колико се засады ни у близо помислити неможе. При познатой сталности овдашнѣгъ трговачкогъ реда, у комъ е на пр. банкротиранъ врло редко и готово сасвимъ непознато, постала бы наша престолна варошь едно одъ најважнѣя мѣста за источну посредну и преносну трговину. А и целой бы земљи тай путь быо одъ неизмѣрне ползе, будући бы се при обште познатой якой производной снаги Србіе нѣна радивость брзо развила и процветала. Гвозденый путь быо бы као неко главно стабло, коемъ бы се као споредне гране придружили сви остали друмови, кои бы се на брзо подигли, и кои бы сва главнѣя мѣста земль са гвозденимъ путемъ у савезъ довели. И народъ и правительство увиђаю то врло ясно, и зато чине одъ свое стране све могуће, да бы то предузеће у животь ступило. Све бы се препоне гледале у колико се годъ само може уклонити, да бы се само грађенъ тогъ пута што пре остварило.

У колико е неприятна была несагласность мѣнѣя, коя е о томъ предмету съ почетка владала између високе порте и србскогъ правительства, у толико насъ е већма обрадовало то, што е та несагласность садъ већ сасвимъ уклонѣна. По повтореномъ увѣраваню великогъ везира изьявлюе правительство турско, да оно никако не мысли дирати у права народа србскогъ; шта више, да ће оно при устроєню буди каквогъ, или французскогъ или енглескогъ дужтва, кое бы грађенъ тогъ пута предузело, Србию као саговорача призвати и нѣой сва права таковога, у колико се Србіе тиче, уступити.

Премда су се дали чути многи гласови кои су предлагали другу линію, то намъ се ипакъ чини да бы она најпре смышлѣна линія, коя бы ишла преко Бдрена, Филипополя, Софіе и Ниша до Београда была најпробитачнѣя и најуреднѣя како за Цариградъ, тако и за сву осталу Европу, збогъ тога нарочито, што бы та линія са најманьимъ незгодама и трошкомъ скопчана была, будући бы се она повлачила све дужь долина рѣчны корита, и зато е наша најтоплѣя желя, да то предузеће што пре у животь ступи.

Т У Р С К А.

Изъ Цариграда дошле су намъ слѣдуюће вѣсти преко Марселя: У конференціама, кое су овде у Цариграду држане ради тога, да се рѣши питањ о подунавскимъ княжествама и христїанскимъ поданицима портинимъ, участвовала су слѣдуюћа лица: Али-паша, Фуадъ-ефенди, князь Калимахи, г. Тувенель, лордъ Редклифъ и г. Прокеш-Остенъ. Калимахи спремао се већ, да полази у Бечъ. — Вѣсти изъ Севастополя одъ 28. Декабря являю, да е тамо наново снегъ пао, да пуцанъ трае, но са почестимъ прекиданѣмъ, да су саюзници две броднице севастопольске у воздухъ разпренули. Руси су се смѣстили у зимништа између Бакчи-Сарая и Симферополя. Између Петруске и Очакова стое до 30.000 Руса. Боѣни,

се, да нападају Руси на Кинбурнъ, умножена е тамошня французска посада. Генералъ Лебевъ постављенъ е за команданта тога мѣста, а и флота се тако намѣстила да бы у случаю напада рускогъ у помоћи быти могла.

Изъ Трапезунта являю „Триестеръ цайтунгу“ подъ 19. Децембра слѣдуюће: Мацарли-Исмаиль-паша (Кметій) Фейзи-паша (Колманъ) и сви остатци мацарски и немачки бунтовнички бегунци, кои су у слѣдству паденія Карса съ азиатскогъ бойногъ поля уклонили се, пропутовали су овде на свомъ путу у Цариградъ. Кметій е съ огорченіемъ говорио противъ Омер-паше, и баца сву кривицу, што е Карсъ пао, на њга.

Бѣгство Кметія и његовогъ другара Колмана изъ Карса доста е чудновата повѣсть, и то е бѣгство само тиме за рукомъ могло испати, што су се поверили едномъ вештомъ курдійскомъ воѣи, кои ње за награду одъ 10.000 гроша, и то на далекимъ странпутицама одвео безбѣдно у Ерзерумъ. Но говори се, да су ти бегунци носили при себи отровъ, ерѣ су се они завѣрили, да се не даду живи непријателю у руке.

Уобщте обогатиће петомесечна обсада Карса у своимъ разнимъ пременама и догађајма ратну историю турску съ неколико тужны и ужасны листова, ерѣ ће енглески дописатели, кои су се тамо на мѣсту налазили, безъ сумњъ све догађае потанко описати. Найновія писма тій енглески дописателя являю између осталого, да су последњи дана обсаде карске доносили гомиле жена своју децу предъ обиталиште генерала Виліама, и молиле су као неку милость, да имъ побію децу, ерѣ то е едино средство было, да не бы деца одъ глади умрла, матере пакъ нису имале срце, да самѣ своју децу потуку.

У Ерзеруму су два Ерменина обесили, кои су были у тайномъ споразумѣнню и договору съ Русима, а и едного трећегъ малъ нѣ иста судба постигла, да се нѣ у еданаестомъ часу испита свога оправдао и опрао.

Говеђа куга јошть непрестано бѣсни на источној обали црнога мора. У Самзуну и околини поскапало е Французима преко 6000 волова, а и ерзерумски лиферанти изгубили су неколико хиљада комада.

Новія писма изъ Ерзерума потврђую вѣсть, да ће Омер-паша отићи са войскомъ својомъ у Ерзерумъ, чимъ се путови поправе и саобраштај могућнимъ постане. Многи болесници њгове войске оправљени су међутимъ у Синоцу, Самунъ и у друга мѣста край црнога мора. Изъ Ерзерума немамо вѣсти одъ најновијегъ времена. Вѣсть да су Руси карска утврђеня разрушили, потврђуе се.

РУСИЈА.

У Одеси 7 Јануара. Юче е генералъ Лидерсъ приміо команду кримске войске одъ княза Горчакова. Князь Горчаковъ прашта се у едномъ краткомъ дневномъ указу одъ свое войске и отићиће предварително на одпустъ у Петербургъ. Генералъ грофъ Остенъ-Сакенъ неће остати у Одеси, будући онъ као по чину старіи генералъ не може стояти подъ Лидерсовомъ командомъ. И онъ ће одпутовати у Петербургъ, где ће или ступити у главный войничкій совѣтъ или ће добыти друго опредѣленъ. За

команданта войске у Одеси и њной околини постављенъ е генералъ Сихозанетъ, кои ће тога ради наскоро овамо доћи. Градоначалникъ одескій генералъ-лѣтнантъ Крузенштернъ одпутовао е такође на шесть недѣля дана у Петербургъ.

Овди се налазе садъ око едно 700 турски заробљеника. Овде се изчекую ратне лађе, коѣ ће ње одавде одвести. И два французска офицера очекую овде часть свога избавленя, и были су врло незадовольни, што е прекюче еданъ енглескій паробродъ довео амо два руска офицера, а нѣ у замѣну одвео овдашнѣ французске и турске заробљенике.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 14. Јануар. Генералъ де Мартимпрей, шефъ генералъ-штаба источне войске повратио се у Кримъ, почемъ су сѣднице ратнога савѣта у Паризу окончане.

— У Паризу налази се садъ принцъ одъ Капуе братъ краля Неапольскогъ. Познато е, да е онъ коловођа и любимаць Енглеске партае у Неаполю, коя иде на то, да Фердинанда II. съ престола збаци, па попне на престолъ поменутогъ принца. Нѣ сумњати да њгова посѣта у садашњимъ околностима носи на себи значай политичный. Доиста се чини, као да краљ Фердинандъ тежи за тимъ да задобіе пріятельство французскога правительства.

— Између офицера, коима е лордъ Ковлей предао батскій орденъ, налазе се и Контр-адмиралы Пено и Риголь де Женуильи као и лађарскій капетанъ Сезе.

— 17. Јануара као на данъ венчаня његовогъ царскогъ велич. быће сѣйный дворскій балъ у тылѣриама.

— По вѣстима изъ Кадикса пропале су у страшнимъ бурама, коѣ су у другой половини Децембра мѣсеці тамо бѣсниле, до 29. Децембра 5 французски лађа. О судбини людій на тимъ лађама јошть се ништа извѣстно незна.

ЕНГЛЕСКА.

У Лондону 14. Јануара. Вѣрованъ у мирно и успѣшно окончанъ конференція све се вѣрма разпростире кодъ своју политичны партае.

Енглеска флота, коя е послата у источно море, позвана е збогъ предстоѣћи уговараня о миру натрагъ, и њнѣ долазакъ свакиј се часть очекуе.

У Манчестеру држаћа овы дана приврженици миролюбиве партае скупштину, у којой ће између осталы участвовати и членови парламента Брицтъ и Гибсонъ. Кобденъ по свой прилицы неће ту быти. То неће быти правый народный митингъ (скупштина) него више една вечерня забава, у којой се за улазакъ плаћа. Већ е продано близу 1000 билета.

ПРАЙСКА.

Изъ Берлина являю „Крониклу“ подъ 12. Јануара слѣдуюћу телеграфску депешу: „У одной сѣдници, у ко-

ію є краљ предсѣдавао, заключено є, да Прайска не изяви ясно и отворено свою желю, участвовати у предстоєћимъ конференціама. Овде се изчекує, да се конференціе наскоро претворе у єданъ общій конгресъ у комъ бы наравно и Прайска участвовала. Између заступника Русіе и западны сила већ су одъ части започета дипломатска сношенія. — При єдномъ састанку лорда Бломфилда и барона Будберга разговарали су се ова два дипломата врло дуго. — Вѣсть, да є Русія предлоге примила, врло є ладно примљена у Шведској. Народно чувство Шведа яко є преварено у своме наданю садашкымъ изгледима мира. — Исто таково незадовољство и негодованъ изьявлює и данска народна партия у Копенхагену.

— Єдне прайске новине являю подъ 14. Януар. слѣдуюће: Данасъ намъ є стигла съ границе руске єдна врло знаменита и важна вѣсть за наша саобраштайна одношеня съ Русіомъ. По истой вѣсти нису само границе краљвства польскогъ, него све уобште границе царства у целомъ свомъ пространству отворене за свакогъ рода путнике, и укланянъ овогъ већ скоро осамъ година, съ найвећомъ строгости упражняваногъ затвараня граница својй породило се наданъ, да ће се іошть и далъ олакшице учинити трговачкомъ саобраштаю съ Русіомъ.

ВЛАНКА И МОЛДАВИЯ.

„Естерайхише Цайтунг“ у саобштаваю изъ Галаца єдно предложењь, кое є прошлогъ мѣсеца Децем. учинію лордъ Редклифъ великомъ везиру у смотреню преустроєня подунавски княжества, и кое гласи овако:

- 1.) Да се сѣдине оба княжества у єдну целокупну султану подчинѣну државу.
- 2.) Да народъ избере себи княза, кои ће целога живота владати, и одъ кога ће влада на нѣгове наслѣднике прећи.
- 3.) Овај изборъ може пасти само на урођеника, съ изключенъмъ своіу странаца, особито Фанариота.
- 4.) Да се плаћа годишній данакъ султану, но колики ће тај данакъ бити, опредѣлиће се после избора княза.
- 4.) Да се устрои уставна представническа влада са двема камерама.
- 6.) Да се устрои знатна народна войска.
- 7.) Га се у будуће изключи Турска одъ мешаня у унутрашня одношеня овогъ княжества.

Высока Порта и Француска изразиле су се нарочито противъ пете точке, као клице будући унутрашњи заплета.

ПОЛИТИЧНЫЙ ПРЕГЛЕДЪ.

„Ост-дайче постъ“ доноси намъ єданъ чланакъ изъ „Журнала де С. Петербургъ“, односеій се на примљене одъ Русіе аустриско-западняке предлоге мира. Збогъ важности овогъ изьявленя рускогъ званичногъ листа, не-

пропуштамо саобштити читателѣма нашимъ точный предводъ овогъ знаменитогъ чланка, кои гласи овако:

У Петербургу 7. Януара. Явно мнѣніе целе Европе было є яко узбуђено и узруяно, кадъ се разнео гласъ, да су предлози мира, о коима су се западне силе и Аустрія споразумеле, посредованъмъ бечкогъ кабинета поднесени рускоме двору.

Међутимъ є царско-рускій кабинетъ одъ свое стране учинію већ првый коракъ къ помирению, назначивши у єдној своіой депеши одъ 11. Децембра — која є у свимъ странамъ листовима обзнаѣна — оне жертве, кое є онъ готовъ донети, ради воспоставленя мира.

Ови су кораци изьявили обестрану желю; употребити на свою ползу примиріе, кое є зимнѣ доба войны наложило, да бы се обитой и єдногласной жельи за скорилъ заключенъмъ мира удовлетворило.

У предпоменутой депеши примію є царскій дворъ за основъ преговараня четири на бечкимъ конференціама постављене точке гарантіе, и учинію є у смотреню треће точке, — која є была єдина причина, што су се речене конференціе прекинуле — таково предложењь, кое се више у форми него у самой ствари разликовало одъ оногъ предложеня, кое є у свое време одъ саюзны сила постављено было.

Садашњи аустриски предлози садржаваю она иста основна начела, сирѣчь: неутралисанъ црнога мора непосреднимъ уговоромъ између Русіе и Порте, да бы се тако у взаимномъ споразумљеню опредѣлио брой ратны лађа, кое бы свака одъ поморски држава имала право држати поради обезбеђеня свои обала. Ови се предлози разликую одъ оны у депеши русской одъ 11. Децембр. назначены само у томе, што предлажу расправу границе између Молдавіе и Бесарабіе, и то у замѣну за оне точки, кое су неприятельи на русской земљи заузели.

Овде нѣ томе мѣсто истраживати, єсу ли ти предлози больи, него предлози царскогъ правительства, кои у себи садрже нуждна условія за миръ истока и за безбѣдность Европе. Овде є довольно назначити, да су се оба предложеня у выше поглавиты основа за миръ савршено саглашавала.

У слѣдству саглашаваня, у слѣдству обште и єдногласне желѣ целе Европе, насрамъ овогъ саюза, кои є већ почео растити и већій размѣръ добыяти, наипосле при сматраню жертвій, кое бы Русія у продуженомъ рату принети морала — мыслію є царскій дворъ, да небы было умѣстно, одложити препиркама о спореднимъ ствари ма дѣло помиренья, коегъ бы помиренья успѣхъ одговорію нѣговимъ найтопчимъ желяма.

У слѣдству тога примію є и одобрію царскій кабинетъ предлоге аустрійскогъ двора као предходителный основъ за преговоре мира.

Русія є своимъ энергичнимъ владанъмъ насрамъ овако силногъ саюза назначила мѣру жертвій, кое є она готова принети на обрану свое чести и достоинства; овимъ дѣломъ умѣренности дає царско правительство у єдно новъ доказъ свое желѣ, да се проливаню крви границе положе, да се єдној за образованость и човеч-

ность жалостной борби край учини, и да се Руси и Европе благотворный миръ опеть поврати.

Русія се пунымъ правомъ нада, да ће јој јавно мислићь своју образовану земљу на томе признателно быти.

— Као што јавља „Журналь де Деба“ изразиле су Русија, Енглеска, Сардинія и Турска желю, да се конференције о миру држе у Паризу. Истий листъ назначава за пуномоћнике при реченимъ конференціама, премда не са пуномъ извѣстности, слѣдуюћа лица: за Француску грофъ Валевскій и баронъ Буркней, за Русию грофъ Орловъ и баронъ Бруновъ, за Аустрию грофъ Буоль и князь Лихтенштайнъ, за Енглеску лордъ Кларендонъ и лордъ Ковлей, за Сардинію г. д'Азелью, за Турску пакъ јошъ ніе пуномоћникъ опредѣльнь.

Напротивъ една телеграфска депеша „Таймс“-ова назначава Франкфуртъ на Майни за мѣсто, где ће се конференције држати, и да ће при уговараню мира самъ лордъ Кларендонъ Енглеску заступати. „Дайли Ньюсу“ јавляю као извѣстно, да ће се предходителна условія мира јошъ пре отварања парламента подписати и затимъ одма конференције о миру започети.

Као што се говори, участвоваће и Прайска у предстојимъ конференціама. Аустрија и Француска полагају велику важность на то участвованъ Прайске, коме се Енглези противе, еръ Француска и Аустрија знаю добро, да ће гласъ друге немачке велике силе при конференціама много олакшати и подпомоћи течай преговора и заключенъ мира.

Задатакъ Аустрије постао е садъ задатакъ мира, будући е цѣль рата тые, што е рускій кабинетъ аустријске предлоге приміо, постигнута. И ако Аустрија у овомъ свомъ задатку буде подпомогнута одъ Прайске, то ће се сматрати више као неко вѣштественно доцуненъ аустријске политике и означиле почетакъ новогъ и снажногъ положая среднъ Европе, кои е положай при расправляню велики светски дѣла преко нужданъ.

Аустрија е до душе и сама у станю примити на себе ѣмство, да ће Русија своя обећаня испунити, но участвованъ Прайске и остале Немачке у томъ ѣмствованю одговара намѣрама, кои се Аустрија јошть одъ почетка источне размирице вѣрно придржавала. У томъ ће смислу наскоро слѣдовати и они предлози, кои ће се учинити на немачкой саюзной скупщини. Полковника Мантайфела кога е бавленъ у Бечу на неизвѣстно време продужено, означаваю као едно лице, кое ће бити опредѣлено, да заступа Прайску.

— Естерайхисе цайтунгу“ пише Еданъ дописатель изъ Цариграда између осталогъ и слѣдуюће: Дервишпаша, бывший комисаръ высоке Порте у подунавскимъ княжествама, отишао е по изванредномъ послу у Паризъ, и то подъ видомъ, као по чисто войникомъ дѣлу, како ће се сирѣчь Турска на пролеће о случайнымъ операціама военымъ са западнимъ силама споразумети, у ствари пакъ отишао е онъ по свой прилици са предлозима о будућемъ положая подунавски княжест ва.

— Изъ Гибралтара јавляю одъ 1. Януара, да су у средиземномъ мору многе лађе одъ буръ пропале. Између остальхъ раздробила се о стене кодъ „Принцъ Албертъ-фронта“ (кодъ Гибралтара), и мекленбургска лађа „Марія“, коя се са житомъ изъ прлогъ мора враћала.

— У Паризу држао е 7. Януара професоръ Низаръ наново своя прочитаваня. За то време было е у авліи сорбонске академіе найманъ 100 пандура понаместано, па и самъ префектъ полицие налазіо се ту. У сали предавана стаяло е и съ десне и съ леве стране професорове катедре едно число пандура. Сала была е пуна љака, но зато се опеть свршило прочитаванъ безъ икакве гунгуле и переда. Но при полазку и изванъ сале свирали су љаци за подсмей и поругу професора; 4—5 нъи стављени су подъ затворъ.

— Важность намѣреногъ просецања земљуза суецкогъ, кое ће се просецањъ по свой прилици скоро одпочети, јасно се види изъ сравняваня неколико бровва. Средня дальина одъ Европе до Индіе, кадъ се островъ Цейлонъ узме као крайня точка, износи 6900 путнички сатій или 3450 немачки миля. А кадъ се просече реченый земљузъ, биће реченый брой сведенъ на 1100 миля.

— Дворска будала (Мукалѣбъ) султанова умро е у редкой старости одъ 120 година и 7 месецій. Онъ е до последнѣгъ часа задржао своя чувства и душевне способности. „Журналь де Константинопль“, изъ кога смо ово извадили, наводи више лица у Цариграду и око нѣга, коя су прешла већъ сто година, и коя су односително јошъ доста снажна и поштеђена одъ немоћи тако дубоке старости.

— Диванъ княжества Молдавіе одобріо е око половине Децембра месеца законъ о укиданю робства, и то съ 14 гласова противъ 6. —

Найновія Пошта.

Една телеграфска депеша јавља „Ле Нору“ да е љенераль-ађутантъ князь Горчаковъ пређашній главный повелитель руске войске на Криму стигао 12. Януара у Петербургъ.

Една депеша „Морнинг-поста“ јавља изъ Лондона одъ 16. Януара: Конференције започелле се одъ прилике после три неделъ дана у Паризу; ову су варошь Русија и Енглеска предложиле. Лордъ Кларендонъ и лордъ Ковлей наименовани су за пуномоћнике енглеске на тимъ конференціама.

„Конституціонель“ јавља такође, да ће се конференције у Паризу држати; одъ немачки ће сила по свой прилици само Аустрија у тимъ конференціама участвовати; у смотреню Прайске јошъ ніе ништа коначно рѣшено, но ніе вѣровати да ће и она участвовати.

Вѣсти изъ Цариграда јавляю, да е тамо 2. Януара стигла една часть пратнѣ Омерпашине заедно са нѣговимъ стварима. Сердаръ ће за кратко време и самъ тамо доћи. Садъ се већъ извѣстно зна, да онъ недолази одъ свое драге волѣ у Цариградъ, већъ да га е правителство позвало, да даде рачунъ о своимъ последнимъ поступцима.

О Г Л А С И.

(1—3) Сходно рѣшенію ово-окружногъ Суда одъ 11. Марта пр. 1855. г. № 1211. има се сво непокретно имањъ Г. Гована Миловановића, Помоћника Началничества Округъ Шабачкогъ у селу Свилеуви, срезу П. Тамнавскомъ, овомъ Округію постоеће, имено 125. плугова земљъ у едной огради постоеће и то пола зиратне а пола подъ ситномъ шумомъ, вештацима у 360 # цес. прецѣнѣне, далъ една нива одъ 6 дана ораће земљъ поредъ рѣке Тамнаве постоећа, и у 18. # цес. прецѣна, и 6 дана земљъ подъ забраномъ у Липовици, такође у 18 # цес. прецѣнѣне; за рачунъ исплате достављены интабулирани дугова нѣгови лицитандо продати.

Зато Началничество Округъ Шабачкогъ настојећимъ свакоме коме бы о томе знати надлежало, объявлюе, да ће се иста непокретна добра Г. Миловановића 1. 2. и 3. дана наступаюћегъ месеца Марта гек. год. продавати, и оноемъ трећій и последній данъ лицитацие после подне у 4. сата по европски уступити, кои за такова най-выше готовы новаца дати обећа.

На изложенимъ добрама Г. Миловановића, постое слѣдуюће интабулацие, и то:

- I. Кассе пупиларне Суда Округія Шабачкогъ за - - - 420 талира
- II. Милована Тадића изъ Вальва - - - - - 150 # цес.
- III. Милоша Мрцаиловића изъ Београда за - - - - - 210 # цес.
- IV. Р. Аксентіа Срећковића Помоћника Началничества Округія Вальвскогъ - - - - - 200 талира

(2—3) Община вароши Шабца даваће подъ изоръ еданъ свой забранъ до камичка постоећій, кои у простору своѣма има 140. плугова чисте и до 60. плугова подъ шумомъ земљъ, подъ аренду на едну годину дана, рачунаюћи одъ 10. Марта гек. год. Лицитація сврѣ арендуя овога забрана држаће се у вароши Шабцу 1. 2. и 3. дана наступаюћегъ месеца Марта гек. г. Зато нека свакій онай, кои бы желіо истый забранъ на изоръ подъ аренду узети, исты дана у Шабцу буде, и при лицитираню присутствуе. —

(2—3) По одобреню надлежне Више Власти, имаће се идућега лета, нова Црква у селу Богатићу, Срезу Мачванскомъ, Округія Шабачкогъ градити; по имаюћемъ плану, она ће 16½ фатій дугачка, 7½ фатій широка, изъ темеля до крова 7 фатій висока са 9 фатій високимъ до крста торњимъ снабдѣвена, и одъ тврдогъ матеріяла подигнута быти. Погодба за грађеніе исте, има се явной лицитации подврѣти; па како се по рѣшинію овога Началничества 5. Марта гек. год. на лицу мѣста такова лицитациа отвара, на којој ће се грађевина оноемъ уступити, кои се исту по найумѣреніој цѣни саградити примити, и кои поредъ познате и доказане способности и 200 # цес. кауцие пре и после лицитацие за сигурность у депозитъ положить, или баръ сигурно емство имати може: тако се сви майстори и грађеприматели позиваю, да у нареченый данъ лицитациа подъ горенаведенномъ примѣтомъ присутствую, када ће како планъ, тако и условія на грађеніе ово односећа се, видити и чути моћи. А међутимъ свакій се данъ одсадъ у обичне часове канцеларійске, истый планъ и условія разсматрати даю.

(3—3) Слѣдуюће земљъ у шабач. округію наодеће се, и собственности масе поч. Сараѣкосте принадлежеће, продаемо изъ слободне руке, имено: 1., велику едну на по сата одъ Шабца на Сави наодећу се ливаду, у којој и родне горе има, и 2., едну маңу ливаду на фрталъ сата одъ Шабца до пута у Поцерину водећегъ. Ова ће се продая држати 8. 9. 10. месеца Фебруара г. г. предъ зданіемъ окружногъ началничества у Шабцу, прва два дана пре, а трећегъ и пре и после подне.

тутори масе
Коста Д. Пешика.
М. Барловаць.

(1—3) Подписаный зна такавъ прѣкій лекъ противъ зубоболъ, да безъ икаквогъ боола и безъ да се зубъ мора вадити, учини, да зубоболъ прође и да выше нигда тай зубъ незаболе.

Петаръ Корай
Швайцеръ Цукерпереръ

(3—3) Мою башту заедно съ кућомъ, коя се налази у сокаку идући одъ Стамбол-капіе къ г. митрополита ба-

шти, даемъ подъ кирію одъ 1. Марта ове год. Ко е има волю узети, нека се ради договора и погодбе кодъ мене подписаногъ пріяви.

КОНСТАНТ. ГЕРМАНЪ.

У дућану кодъ подписаногъ налази се на продаю найфиніи сапуна, мирисавы зейтина и помада изъ енглески фабрика, а нарочито мирисавы водица паризкогъ хиѣнскогъ друштва, кое нигда нису овамо на продаю доношене, и кое, (съ неколико капльица у чаши воде умиваюћи се) подмлађую кожу на рукама и образу.

ТАНАСИЕ СТОЯНОВИЧЪ

Берберинъ,
обитава на Теразіама у кући г. А. Самића.

(3—3) У кући Игњата Абаціе кодъ делійске чесме има вишегодишнѣ — Старе Шљивовице за продаю, на выше одъ акова.

(3—3) Ко жели добра Карловачка бермета на аковъ или на выше акова купити, нека се изволи пріявити у дућану Баића, преко пута одъ Читалишта кодъ „Арапина.“

(3—3) У дућану (у кући г. Попечителя Марковића) кодъ подписане налази се у великомъ избору: разны коафира, маншета и грудны букета и свега другогъ женскогъ накита за бало, по найефтинію цену. Исто тако подписана препоручуе се почитаемомъ женскомъ полу за фризиранъ косе по найновіој моди.

ТЕРЕЗА ШТОМЦЪ.

(2—3) Магазе княза Милоша, наодећесе на Сави до ђумрука и све друге магазе нѣгове, даваћесе о идућемъ ђурђеу-дну подъ кирію. Ко жели исте магазе или задржати и далъ одъ ђурђева-дне, или наново ий узети, нека се изволи подписаномъ до ђурђева-дна ради погодбе и правлена уговора пріявити.

АНТОНІЕ РАДИВОВИЧЪ
надзиратель добара княза Милоша